

μ. Χ. ἑκατοντ. ἐν συνοδικαῖς πράξεσιν. Ἐκ τοῦ ὀνόματος τῆς παραλιμναίου ταύτης πόλεως ἐλή-
φθη καὶ τὸ τῆς λίμνης ἀναμνηστικῶς, καλουμένης
ὡς εἶδομεν Μπουρουῦς.

Ὁ κόλπος οὗτος καὶ ἡ λίμνη, καὶ ἐν γένει τὸ
λεκανοπέδιον τοῦ Νέστου ὑπὸ στρατηγηματικὴν
ἐποψὴν εἶνε σπουδαϊότατα σημεῖα τῆς Θράκης, πα-
ρέχοντα πᾶσαν εὐκολίαν πρὸς ἀποβάσεις διὰ θα-
λάσσης· καὶ εἰς τὰ περίεξ τῶν Ἀβδήρων ἐπέινεια,
ὡς γράφει ὁ Νικηφ. Γρηγοράς, πολλάκις κατέ-
πλευσαν στόλοι κατακτητῶν. Πρὸς Β τῆς λίμνης
δὲ διήρχετο ἡ μεγάλη ῥωμαϊκὴ ὁδὸς Ἐγνατία ἡ
ἀπὸ τῆς Ἀπολλωνίας καὶ τοῦ Δυρραχίου ἀρχο-
μένη καὶ καταλήγουσα εἰς Θεσσαλονίκην καὶ ἐν-
τεῦθεν εἰς Βυζάντιον, βεβηματισμένη κατὰ μί-
λιον καὶ κατεστηλωμένη.

Ἐν γένει δὲ εἰπεῖν τὸ λεκανοπέδιον τοῦ Νέστου,
εἰς ὃ ἀνήκει ὁ κόλπος Λάγο εἶνε ὁ μεταξὺ Θρά-
κης καὶ Μακεδονίας ισχυρότατος προμαχών. Ὁ
περιηγητὴς Paul Lucas (1715) ἀναφέρει ὅτι
ἐκ τοῦ πρὸς Β τῆς λίμνης φρουρίου τείχος παχὺ
ἐξετείνετο μέχρι τοῦ παρακειμένου ὄρους, ἐφ' οὗ
ἐφαίνοντο τὰ ἔγνη ἐτέρου φρουρίου, ὅπερ ὀνο-
μάζετο Βουροῦ Καλέ, ἔργον ῥωμαϊκὸν ἢ Βυζαν-
τινόν. Ἀλλὰ καὶ ἐκ Καβάλας (Χριστουπόλεως)
τείχος ἀρχόμενον διήκεν ἀπὸ θαλάσσης μέχρι τῆς
τοῦ παρακειμένου ὄρους ἀκρωνυχίας κτισθὲν ὑπὸ
Ἀνδρονίκου (1307), θέλοντος νὰ καταστήσῃ ἀ-
πόρευτον τὴν ἐκ Θράκης εἰς Μακεδονίαν καὶ τὰ-
νάπαλιν ὁδὸν (Νικηφ. Γρηγοράς 7.6). Ἐν τοῖς
βυζαντινοῖς δὲ συγγραφεῦσι συνεχῶς γίνεται χρῆ-
σις καὶ τῆς ῥήσεως «Τὰ Στενὰ τῆς Χριστουπό-
λεως».

Ἡ λίμνη Βιστονίς, ἡ Μπουροῦ, ὡς εἶπομεν,
καλουμένη σήμερον, εἶνε ἐν τῶν πλουσιωτάτων
ἰχθυοτροφείων τῆς Τουρκίας, ὑπαγόμενον εἰς τὴν
περιφέρειαν τῆς διοικήσεως Γκιουμουρτζίνας. Παρὰ
τοῖς ἀρχαίοις, ὡς γράφει ὁ Ἀθηναῖος, ἐφημι-
ζοντο οἱ κεστρεῖς αὐτῆς (εἶδος κεφάλου) ἀλισκό-
μενοι περὶ τὰ Ἀβδηρα, καθὼς καὶ αἱ σηπῖαι Ἀβ-
δήρων καὶ Μαρωνείας.

Καὶ ὁ Ἀριστοτέλης (Περὶ τὰ ζῷα ἱστορ. 8.
13) γράφει ὅτι ἐν τῇ Βιστονίδι λίμνῃ ὑπῆρχον τὰ
πλεῖστα γένη τῶν ἰχθύων. Ἀλλὰ καὶ νῦν φημι-
ζονται οἱ ἰχθύς τῆς Μπουροῦς καὶ τετραστίχον
φέρεται τὸ ἐξῆς :

Νὰ φας ψάρι τῆς Μπουροῦς
Νὰ πῆς κρασί τῆς Ξάνθης
Καὶ νὰ φιλήσῃς Ξανθικὴν
Ποτὲ νὰ μὴ ἐσχάσῃς.

Ἐπίσης δὲ καὶ ἡ περὶ τὴν λίμνην χώρα ἔνεκα
τῶν νομῶν, ἃς περιέχει εἶνε τὰ μάλα ἱπποτρό-
φος, καὶ ἐν Γκιουμουρτζίνῃ γίνεται ἐμπόριον ἱπ-
πων, καὶ εἰδικὴ ἀγορὰ ἐνταῦθα ὑπάρχει τὸ Ἄτ-

Παζάρ. Μετὰ τῆς χώρας δὲ ταύτης τῶν Βιστό-
νων συνδέεται καὶ τὸ ὄγδοον ἄθλον τοῦ Ἡρα-
κλέους ἀρπάσαντος ἀπὸ τοῦ Διομήδους βασι-
λέως τῶν Βιστόνων τοὺς ἀνθρωποφάγους αὐτοῦ
ἵππους καὶ φονεύσαντος αὐτόν.

Ἐφημιζοντο δὲ καὶ οἱ οἶνοι τῶν τόπων τού-
των. Ὁ Ὅμηρος ἐκθειάζει τὸν οἶνον τῶν Κικόν-
ων γείτονος λαοῦ τῶν Βιστόνων, οἰκούντων τὴν
περὶ Μαρωνεῖαν χώραν. Ἐπίσης δὲ καὶ ὁ Πλί-
νιος (14.4) μνημονεύει τὸ ἐξαίρετον τοῦ Μαρω-
νείτου οἴνου, καὶ τὴν ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρό-
νων φήμην αὐτοῦ.

Οἱ γεωγραφικοὶ πίνακες τοῦ Ὀρτελίου τὸν
κόλπον Καραγάτζ ὀνομάζουσι Golfo di As-
prosa ἐκ τοῦ ἀκρωτηρίου Ἀσπροῦ, τοῦ ἀπέναντι
τῆς Θάσου, ὅπερ καὶ Ἀσπρηρόζα ἄλλοι ὀνομά-
ζουσι. Τὸ αὐτὸ ὄνομα δίδει καὶ ὁ Κορονέλλη· ὁ δὲ
Jacopo Gastaldo χαρτογράφος τῆς 16 ἑκατον-
ταετηρίδος σημειοῖ καὶ πόλιν Asprosa (?)

Ἐν τῇ συντόμῳ ταύτῃ περιγραφῇ, ἣν ἔγραψα
ἔχων ὑπ' ὅψιν γεωγραφικοὺς πίνακας καὶ συγ-
γράμματα εὐρωπαϊῶν περιηγητῶν καὶ μικρὰν μο-
νογραφίαν σύντομον περὶ τῆς ἐπαρχίας Μαρω-
νείας ὑπὸ ἐκκλησιαστικὴν ἐποψὴν γεγραμμένην ὑπὸ
Κ. Μελυρρίτου, πολλὰ παρέλιπον· ἂν δὲ δὲν
προετιθέμην νὰ γράψω περὶ τῆς ἰταλικῆς κατα-
γωγῆς τοῦ ὀνόματος Λαγὸ δὲν ἤθελον ἐπιχειρή-
σαι νὰ δημοσιεύσω τόσον ἀτελὲς φρόντισμα τῶν
περὶ τὴν Βιστονίδα τόπων. Ἄν τὸ ἔπραξα, τὸ
ἔπραξα μόνον καὶ μόνον ὅπως δώσω ἀφορμὴν εἰς
τινα τῶν λογίων Θρακῶν νὰ ἀσχοληθῇ συστημα-
τικώτερον εἰς τὴν χωρογραφίαν τῆς μεσημβρινῆς
Θράκης καὶ ἀνέυρῃ τὰς θέσεις πολλῶν πόλεων
τῆς Βυζαντινῆς ἰδίως ἱστορίας, ὧν τὸ ὄνομα μό-
νον γνωρίζομεν. Τοιαύτη ἐργασία πληροῦσα τοὺς
ὄρους κατ' ἐπιστήμην ἐρεῦνης θὰ ἐπικροτηθῇ
παρὰ πάντων. Εἶνε δὲ ἐκ τῶν μᾶλλον ἀναμενο-
μένων ἔργων ἐλληνικοῦ καλὰμου. Ἐγένοντο, εἶνε
ἀληθές, ἐπὶ τῶν μερῶν τούτων ἱκαναὶ ἐργασίαι μέχρι
τουδὲ, ἀλλὰ δὲν ἀρκούσι· πλεῖστα ὅσα κενὰ ὑπε-
λείφθησαν· ὑπάρχει δὲ ἀνάγκη εὐρύτερας σπου-
δῆς τοῦ ἐδάφους καὶ τῶν κατοίκων τῆς παλαι-
όταυτης γῆς τῆς Θράκης.

Α ΜΗΛΙΑΡΑΚΗΣ

Ἀθηναϊκὴ ἡχώ

— Καὶ ποῦ θέλεις λοιπὸν νὰ ὑπάγωμεν καὶ ἡμεῖς,
κύριε Ἐαυτέ μου; Κατὰ τὴν Ἀκρόπολιν ὅπου ἐορ-
τάζουν τὰ Παναθήναια, ἢ εἰς τὰ Μέγαρα, ὅπου χο-
ρεύουν τὴν Τράταν; Εἶνε τὸ Πάσχα ἡ λαϊκὴ, ἡ ἐθνι-
κὴ ἐορτὴ, ἡ ἐορτὴ τῆς ὑπαθριῶν χαρᾶς. Ἄν ἡμεῖς
ἤμεθα ἀνίκανοι τότε πλέον νὰ διασκεδάσωμεν, ἃς
ὑπάγωμεν τοῦλάχιστον νὰ ἴδωμεν διασκεδάζοντας
τοὺς ἄλλους. Εἶνε ὥρατον τὸ θέαμα ἡλίου ἑαρινοῦ,

έορτασίμου, φωτίζοντας λαὸν πολυθρόνον καὶ πολυποίκιλον, μυρμηκίωντα ἐπὶ ἐκτάσεως εὐρείας, μὲ χλοερὰ καὶ ἀνθισμένα κράσπεδα.

—Ναί, ἀλλὰ δὲν μᾶρέσουν τὰ Παναθηναϊά σου. Εἶνε λείψανον οἰκτρὸν έορτῆς παρακμαζούσης. Ἐξέλιπε τὸ ἀληθὲς πάνδημον τὸ ὁποῖον τὴν ἐχαρκατήριζεν εἰς παλαιότερους καιροὺς, ὅταν ἐλάμβανε μέρος καὶ ὁ Ὀθων, ὡς ὁ πρῶτος τῶν Ἀθηναίων. Ἐπειτα φέρουν ἐν ἀρχαίον πομπῶδες καὶ ἐπιδεικτικὸν ἔθνος, τὸ ὁποῖον συντείνει εἰς τὸ νάναδεικνύει τὴν πτωχείαν των καὶ ναυξάνει τὴν ἀντιπάθειάν μου κοινήν πρὸς ὅ,τι προβάλλει ἐκ προθέσεως ἢ μὴ τῆς λέξεως τὴν ἡχηρὰν πομπὴν εἰς τὴν ἔλλειψιν πραγματικῆς σημασίας. Ἀλλ' ἐκτὸς τούτου δὲν εἶνε διόλου παρήγορος, εἰς ἐμὲ τοῦλάχιστον, ἡ θέα τοῦ λαοῦ αὐτοῦ παρὰ τὰ λείψανα τῆς ἀρχαίας δόξης τῶν Ἑλλήνων. Οἱ νάνοι ἀντιπαράβαλλοντα μηδαμνοὶ πρὸ τῶν ἔργων τῶν γιγάντων. Οἱ στύλοι ἐκείνοι οἱ ἀθάνατοι ὑψοῦνται νομίζεις ὑπερνεφερεῖς καὶ αὐτοὶ εἰς τοὺς πόδας των, ἄσχετοι, ξένοι, μὲ πολλὰς μόνον ἀξιώσεις, σμικρύνονται ἕως οὗ χαθῶσιν ὑπὸ τὴν γῆν' ἀποφεύγω ὅ,τι κινεῖ τὴν ἀπαισιοδοξίαν μου καὶ τίποτε δὲν τὴν κινεῖ περισσότερον...

—Εἰμποροῦσε κανεὶς νὰ ἔλεγε καὶ τάκριβως ἐναντία, ὅπως συμβαίνει πάντοτε προκειμένου περὶ ὑποκειμενικῶν ἐντυπώσεων. Ἀλλὰ δὲν πειράζει. Ἀς ὑπάγωμεν μόνον εἰς τὰ Μέγαρα. Ἐκεῖ πηγαίνουν οἱ ἐκλεκτοί, ὁ καλὸς κόσμος, οἱ ξένοι καὶ βλέπω ὅτι εἶσαι ὀλίγον ματαιόδοξος. Δὲν εἴμεθα Ἀθηναῖοι; δὲν μᾶς λέγουν παρισυνούς τῆς Ἀνατολῆς; δὲν φοροῦμεν γάντια καὶ ὑψηλὰ φωνὰ; Διατί λοιπὸν δὲν ἔχομεν τὸ δικαίωμα μὲ τὰς διόπτρας μας ἀπὸ σκοπιᾶς, ὡς οἱ ξένοι, νὰ ἐντροφῆσωμεν εἰς τὸ θέαμα τῆς έορτῆς τοῦ λαοῦ, τοῦ ἀμιγροῦς καὶ γνησιοῦ ἐλληνικοῦ λαοῦ, εἰς τὸν ὁποῖον δὲν καταδεχόμεθα πλέον νάηκωμεν; . . . Καὶ πρῶτον ἄς φροντίσωμεν περὶ καλῆς συντροφιάς, ἂν καὶ εἶνε ἐγωιστικώτατον τὸ κίνημα. Τοὺς καλοὺς φίλους τοὺς ἐνθυμούμεθα ὅταν τρέχωμεν τὸν κίνδυνον νὰ πληξώμεν πούθενά, — ποῖος ἐνθυμεῖται κανένα ὅταν πρόκηται νὰ ὑπάγῃ ἔξωθεν εἰς ἐρωτικὴν συνέντευξιν; — εἶνε δὲ βεβαίωτατον ὅτι θὰ τὴν ἐπαθίναμεν εἰς τὰ Μέγαρα μόνον ἐκεῖ μεταξὺ ξένων καὶ ἀγνώστων. . . Τέλος πάντων! ἐστρατολογήσαμεν δυο-τρεῖς καὶ συμφωνήσαμεν νὰ εὐρεθώμεν εἰς τὸν σταθμὸν τοῦ Σιδηροδρόμου τὴν πρωίαν τῆς Τρίτης. Εἶνε τὸ γενικὸν συνεντευκτήριον. Ἐδῶ κομψεύονται Ἀθηναῖοι, ἐκεῖ περιηγῆται μὲ παραδόξους ἐνδυμασίας, ἐδῶ φοιτῆται χάσαντες τὰ νερά των, ἐδῶ δημοσιογράφοι, ἐδῶ οἰκογένειαι Παραδερμένων, ἐδῶ παιδαγωγοὶ ἐλθετιδὲς μὲ τὰ μικρὰ καὶ . . . μὲ τὰ μεγάλα. Τύρβη καὶ συνωστισμός. Σκέπτεται κανεὶς καὶ παρηγορεῖται ὅτι θὰ ἔχῃ συντροφίαν ἐκεῖ τόσον κόσμον, τόσοις γνωρίμοις, χωρὶς νὰ λογαριάζῃ ὅσους ἔφυγον ἐνωρίτερα ἢ μετέβαινον διὰ θαλάσσης. Μοῦ ἄρσκει ἡ κινήτοποιησις αὐτῇ τῶν Ἀθηνῶν μας. Ὡραία ἔπειτα ἡ ἡμέρα, καλὴ ἡ ἐποχὴ καὶ τὸ ταξίδιον σύντομον, μὲ ἐξαισίας εἰκόνας, καὶ τελειόνον εὐθὺς ὡς ἀρχίσῃ νὰ σὲ κουράξῃ ὁ Σιδηροδρόμος. Ὁ ἀφῆσωμεν ταχέως ὀπισθὲν μας τὸ ἱοστέφανον ἄστρ, τὸ ὁποῖον θὰ θαυμάσωμεν μακρόθεν ὡς ἐν πανοράματι λάμπον ὑπὸ τὸν ἥλιον καὶ

μετ' ὀλίγον θὰ θεωρῶμεν τὴν θάλασσαν τῆς Σαλαμίνας, τὴν γλαυκὴν ἄπτυχον συνδόνα, τὴν ἐστρωμένην σεμνῶς ἀπ' αἰώνων ἐπὶ τῶν τροπαίων τῆς ἐνδόξου ναυμαχίας.

★

Ἴδου τὰ Μέγαρα. Ἡ ἀμφιθεατρικὴ πολίχνη μὲ τοὺς οἰκίσκους τῆς, τοὺς ἀναρριχωμένους μετὰ κόπου ἐπὶ τοῦ μικροῦ ὅπου, μᾶς βλέπει καὶ μειδιᾷ. Ἀπὸ τοῦ Σταθμοῦ ὅπου ἐκχυνόμεθα ἐν βοῇ μέχρι τῆς μικρᾶς πλατείας, ὅπου ἡ πολυπληθὴς συνάθροισις, τὸ διάστημα εἶνε μικρόν. Ἴδου ὁ χώρος ὅπου θὰ μείνωμεν ἐπὶ ὥρας. Ἐχομεν ὄρεξιν καὶ ἀνάγκην ἐνδὸς περιπάτου ἀνά τὴν πολίχνην, τὸν ὁποῖον θὰ κάμωμεν πρὸ τοῦ φαγητοῦ. Ἀνερχόμεθα σκοπίας καὶ ἀνάντεϊς ὁδοὺς, ὅχι πολλὴ καθαρὰς, μὲ ἵχνη ἐδῶ κ' ἐκεῖ πλακοστρωσίας. Οἱ γενικῶς πτωχοὶ καὶ ἄξεστοι οἰκίσκοι τοῦ ἐσωτερικοῦ, δεικνύοντες λίθους καὶ πλίνθους γυμνάς, μὲ τὰ μικρὰ παράθυρα καὶ τοὺς ξυλίνους ἐξώστας, εἶνε ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἔρημοι. Ἐδῶ καμμία γραῖα κ' ἐκεῖ κανὲν παιδίον. Τὰς βλέπομεν οἱ παρεπίδημοι Ἀθηναῖοι μεθ' οἷου αἰσθημάτων καὶ καλύδας καστῶρων. Νομίζομεν ὅτι ἀπὸ τὰς ὀπτά των θὰ ἐκπηδήσωσιν ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν ὄντα τερατώδη καὶ ὀρμαῖς αἰμοχαρεῖς. Πόσον βασιαντικὴ γίνεται καμμίαν φορὰν ἡ φαντασία. . . Καὶ ἐν τούτοις εἶνε κατοικίαι ἀνθρώπων καὶ μάλιστα ἐκλογέων, συνταγματικῶν πολιτῶν ἴσων πρὸς ὅλους ἡμᾶς, τῶν ὁποίων μίαν φορὰν, τῷ καιρῷ τῆς εὐρείας περιφερείας, ἐξελιπάρησε τὰς ψῆφους καὶ εἰς ἐκ τῆς συντροφιάς μας...

Ἐπεστρέψαμεν, ἐκακοφάγαμεν, ἐκαλοπληρώσαμεν. Ἡ Πλατεῖα εἶχεν ἀκόμη περισσότερον κόσμον καὶ ἡ τράτα χορεύεται ζωηρότερα. Ἐχουσιν ἀποτελεσθῇ πέντε-ἕξ ἀλύσεις, τὰς ὁποίας περιστοιχίζουσιν οἱ θεαταὶ περίεργοι. Αἱ νεαραὶ μεγαρίτισσαι μὲ τὰ εὐπλαστά σώματα ἀλλ' ὅχι πάντοτε εὐμορφα πρόσωπα, εἶνε ἐνδεδυμένα μὲ πολυτέλειαν ἀλλὰ χωρὶς χάριν τὴν ἐγχώριον στολήν. Κρατοῦνται συμπλεγμένα διὰ τῶν βραχιόνων καὶ τοὺς ὀρχηστικούς των κυματισμούς συνοδεύει ἡ γλυκεῖά των φωνή, μέλπουσα δίστιχα ἐρωτικά. Οἱ ἄνδρες, τὰ παλληκάρια, τὰς βλέπουν χωρὶς νὰ λαμβάνουν μέρος εἰς τὸν χορὸν. Μόνον μερικά Ἀθηναῖα φοροῦσι μεγαρίτικα, μὲ πολλὴν χάριν αὐταί, καὶ προστίθενται εἰς τὴν συντροφίαν. Αἱ ἄλλαι, ὁμοῦ μὲ τοὺς ξένους καὶ τοὺς ἐντοπίους περιηγητάς, ἴστανται ἀπὸ μακρὰν καὶ τὰς βλέπουν ὑπὸ τὰς διόπτρας ὡς ὄντα ἄλλης φυλῆς, ὡς τίποτε ἀγριανθρώπους ἄγοντας ἔχι πάσχα χριστιανικόν, ἀλλ' εἰδῶλων έορτήν. Αὐτὴ εἶνε ἡ πανήγυρις τῶν Μεγάρων καὶ ἡ περιόλῃτος τράτα. Πρέπει νὰ προσθέσω ὅτι ἀπαγορεύονται αὐστηρῶς τὰ χειροκροτήματα καὶ ὅτι εἰς διπλωματικὸς χειροκροτήσας μίαν χορεύτριαν, ὅχι ἐκ τῶν αὐτοχθόνων βέβαια, ἡπειληθῇ νὰ μαδηθῇ τρίχα-τρίχα τὸν ἄλλως πολυτρυχὸν μύστακα, ὑπὸ ἀρειμανίου καὶ καθὼς φαίνεται ὑπομονητικωτάτου μεγαρίτου.

Καὶ οἱ φωτογραφικοὶ φακοὶ εἰς ἐνέργειαν καὶ αἱ μολυβδίδες καὶ τὰ σημειωματάρια καὶ πρὸ πάντων οἱ ἐγκέφαλοι οἱ δεχόμενοι τὰ περισσότερα καὶ μᾶλλον ζωηρὰ σχεδιάσματα. Τὴν ἄλλην ἡμέραν ἔχουν τόσα νὰ ἐπιδείξουν καὶ νὰ γράψουν καὶ νὰ διηγηθῶν οἱ

ἐπισκέπται! Θὰ γεμίσουν λευκώματα καὶ σπῆλαι ἐρημερίδων. Αὐτὸ ἀπαιτεῖ ὁ συρμός καὶ αὐτὰ ὑπεστάμεθα πρὸς χάριν του. Διότι, ἐπαναλαμβάνω, δὲν ἔχουν τίποτε τὸ ἑκτακτον καὶ ἱκανοποιητικὸν αὐτὰ καθεαυτὰ τὰ Μέγαρα, οὔτε ἡ πανήγυρις των. Ἐκ τῆς λαμπρᾶς ἀρχαιότητος δὲν ἀπομένει παρὰ τὸ ὄνομα καὶ ἴσως ἡ ἐνδυμασία τῶν παιδιῶν, ἐκ τῶν ὁποίων ἀρκετὰ εἶδαμεν, ὅπως ὁ ἀρχαῖος φιλόσοφος, ἀτυχεστέρα πράγματι τῶν προβάτων. Ἡ δὲ πανήγυρις ἀποτελεῖται ἀποκλειστικῶς ἀπὸ τὴν τράκταν, ἡ ὅποια μεθ' ὅλα τὰ ἐγκώμια καὶ τὰς συσχετίσεις τὰς ὁποίας κλίνουν οἱ ἀρχαιομανεῖς, μοὶ φαίνεται ἔρηχσις ἀκαλαίσθητος, χωρὶς ἑκφρασιν καὶ ἀναξία τόσης σπουδῆς. Καὶ θὰ ἦτο βάσανος δι' ἐμὲ ἡ ἐπὶ μακρότερον θέα τῆς, ἂν δὲν εἶχα συντροφίαν καλὴν καὶ τὸ κυριώτερον ὁμόφροναν, μετὰ τῆς ὁποίας ἀπεσύρθη μετ' ὀλίγον εἰς δυσέρετον σκιάν, ὅπου ἐξήντησα τὰ σιγᾶρα μου καὶ τὴν φλυαρίαν μου, περιμένων τὴν ὥραν τῆς ἐπιβίβασεως εἰς τὴν ἑκτακτον ἀμαξοστοιχίαν.

*

Φερόμεθα ὀλοταχῶς πρὸς τὰς Ἀθήνας. Ὁ ἄτομος ὑπηρετεῖ τὸν πόθον μας ἐντελέστατα. Διερχόμεθα διὰ τῶν αὐτῶν τοπίων, ἀμαυρουμένων βαθμηδὸν ἐφ' ὅσον πλησιάζομεν καὶ μυρωμένων ἀπὸ τὰς ἀγριοβιολέττας. Εἶνε ἐσπέρα πλέον προχωρημένη ὅταν σθάνωμεν εἰς τὸν τελευταῖον σταθμόν. Τί παράδοξο φύσεις ποὺ εἴμεθα! Ὁλίγας ὥρας μόνον ἐλείψαμεν καὶ ὅμως ἐπατήσαμεν μετὰ συγκινήσεως τὸν κοινορτὸν τῶν Ἀθηνῶν μας καὶ ἐπανείδαμεν μετ' ἀγάπης τοὺς φανούς τοῦ φωταερίου καὶ τὴν μεγάλην παράταξιν τῶν ἀναμενουσῶν ἀμαξῶν...

Αὐτὰ εἶδαμεν καὶ ἐπάθαμεν πέρυσι καὶ προπέρυσι. Ἀλλ' ἐφέτος — πρέπει νὰ ἦμαι εἰλικρινής — ὁ κύριος Ἐαυτός μου δὲν μετέβη εἰς τὰ Μέγαρα.

ΑΝΤΙΑΛΛΟΣ

ΤΑ ΕΝ ΚΛΩΒΟΙΣ ΠΤΗΝΑ

ΤΟ ΚΑΝΑΡΙΝΙΟΝ

Τὸ καναρίνιον εἰσῆλθον ἐν Εὐρώπῃ μόλις κατὰ τὸν ΙΣΤ' αἰῶνα. Ἐκτοτε τοῦτο ἐνεκλιματίσθη ὑπὸ τὸν οὐρανὸν τῆς Εὐρώπης· ἐπολλαπλασιάσθη καὶ νῦν τὸ εἶδος τοῦτο ἐπεξετάθη μέχρι τῆς Σιθηρίας. Τὸ κλίμα καὶ ἡ σύζευξις μετ' ἀναλόγων πτηνῶν παρήλλαξαν τὴν πτέρωσιν αὐτοῦ. Τὸ χρῶμα, ὅπερ ἐν ἀρχῇ ἦτο φαῖον πρασινίζον, παρήλλαξε καθ' ὁλοκληρίαν· ἡ φωνὴ ὅμως οὐδόλως μετεβλήθη.

Κατὰ τὸν παρόντα χρόνον ἡ ἀνατροφή τῶν καναρινίων, ἰδίᾳ ἐν Γερμανίᾳ καὶ Ὀλλανδίᾳ, ἀπασχολεῖ πληθὺν ἀνθρώπων, κερδίζοντων σπουδαῖα ποσά.

Οἱ Ὀλλανδοί, ὧν ὁ οὐρανὸς οὐδόλως φωτίζεται ὑπὸ λάμποντος ἡλίου, καὶ τὸ κλίμα δὲν διακρίνεται διὰ τὴν γλυκύτητα αὐτοῦ, ἀνατρέφουσιν

ἐν ὑπαίθρῳ τὰ καναρίνια καὶ καυχῶνται, ὅτι κατέχουσι τὰ καλλίτερα εἶδη. Ἰδοὺ δὲ πῶς ὁ Ὀλλανδὸς van Moersen περιγράφει τὸ πτηνοτροφεῖον αὐτοῦ, ὅπερ κεῖται πλησίον τοῦ Ἀμστελδάμου.

«Πρὸς τὴν οἰκίαν μου συνέχεται ἀγρὸς κατὰφυγτος δενδρυλλίων παντὸς εἶδους καλλιεργουμένων μετὰ πάσης τῆς ἀπαιτουμένης φροντίδος. Τὸ δάσος τοῦτο τῶν δενδρυλλίων ἐκτείνεται περίξ τοῦ οἴκου. Ἀριστερᾷ, ἀμέσως μετὰ τὸν κήπον ἐν ᾧ καλλιεργοῦνται ἄνθη καὶ ἐν τινὶ γωνίᾳ καλῶς προσφυλαγμένη, εὔρηται δεξαμενὴ ὕδατος σκιαζομένη ὑπὸ τῶν δένδρων, περίξ τῆς ὁποίας συναθροίζονται τὰ πτηνὰ ἀπολαύοντα τῆς δροσερότητος.

Τὰ καναρίνια βιοῦσιν ἡμέραν καὶ νύκτα ἐντελῶς ἐλεύθερα ἐν τῷ παραδείσῳ τούτῳ· πηγνύουσι τὰς νεοττίας των, ἐπωάζουσι τὰ ὠά των, ἀνατρέφουσι τοὺς νεοσσούς, παίζουσι, μινύρονται».

Ἡ πείρα ἀπέδειξεν ὅτι τὸ καναρίνιον δὲν ἐπιζητεῖ νὰ ἐγκαταλείψῃ τὸ μέρος, ἐν ᾧ εὐρίσκει τὴν τροφὴν αὐτοῦ· ἀλλ' ὅπως κατορθώσῃ τις οὕτω ν' ἀναθρέψῃ καναρίνια, πρέπει νὰ ἔχῃ κτῆμα ἐκτεταμένον ἀπομεμονωμένον, ἵνα μὴ τὰ ὑπ' αὐτοῦ ἀνατρεφόμενα μεταβαίνωσιν εἰς τὰ κτῆματα τοῦ γείτονος καὶ συλλαμβάνωνται παρ' αὐτοῦ.

Προσθέσωμεν, ὅπως καταλήξωμεν τὴν μονογραφίαν ταύτην τοῦ κατοικιδίου καναρινίου, ὅτι ἡ ἐπὶ τρεῖς αἰῶνας διαβίωσις ὑπὸ τὸν ἡμέτερον οὐρανόν, κατέστησε τοιαύτην τὴν σωματικὴν εὐεξίαν, ὥστε νὰ δύναται νὰ ὑπομένῃ, οὐδόλως πάσχον, πᾶσαν θερμοκρασίαν. Ἀγαπᾷ τὸν ἀέρα καὶ τὸ φῶς· καὶ ἂν θέλῃ τις ν' ἀκούσῃ τοῦ ἁσματός του, ἀρκεῖ νὰ τὸ θέσῃ εἰς τὸ παράθυρον.

Καὶ κατ' αὐτὰς τὰς ψυχρὰς τοῦ χειμῶνος ἡμέρας, ἅμα τεθῇ ἐκτὸς παραθύρου, ἀντὶ νὰ περισυλλεγῇ καὶ συσφαιρωθῇ, ἄρχεται ἄδον, τόσῳ ἀρέσκειται ἀναπνέον καθαρόν ἀέρα.

Τροφή.

Ὡς πάντοτε ἡ ἀπλουστερά τροφὴ εἶναι καὶ ἡ μάλλον ὑγιεινὴ. Τροφαὶ ἐρεθιστικά, ἐξεγείρουσι τὰς θηλείας καὶ ὠθοῦσι ταύτας εἰς ὠστοκίαν. Τότε συμβαίνει, ἡ μία ἐπ' ὅσας νὰ διαδέχεται τὴν ἄλλην ἐν μικρῷ χρονικῷ διαστήματι, καὶ αἱ μητέρες καταγινόμεναι εἰς τὴν κατασκευὴν νέας νεοττίας, ἐγκαταλείπουσι τοὺς νεοσσούς των προτοῦ τελείως ἀναπτυχθῶσι. Τὰ καναρίνια δύναται νὰ τραφῶσι καταλλήλοτερον διὰ κόκκων ἐλαιοκράμβης βεβρεγμένης ἐν ὕδατι καὶ διὰ κέχρου (κεχρὶ κοινῶς). Εἰς ταῦτα προστίθεται ἄρτος βεβρεγμένος· τινὲς μάλιστα διαβρέχουσι τοῦτον διὰ γάλακτος· ἐν τοιαύτῃ ὁμως περιπτώσει πρέπει πρότερον νὰ βράζῃται τὸ γάλα πρὸς ἀποφυγὴν τῆς ζυμώσεως. Ὅταν εἶναι νεαρά τὰ καναρίνια, καὶ τότε μόνον, εἶναι καλὸν νὰ διδῇ τις εἰς αὐτὰ ὀλίγην λέκθυον (κρόκον ὡοῦ) καὶ κόκ-